

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita B. Francisci Xaverii

Torsellini, Orazio

Coloniae Agrippinae, 1610

XV. A Dæmonibus cæsus, tamen in oratione pernoctat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42323

*Diuino in
stinctu in
ulteriora
Orientis
tendere
statuit.*

*Dei fidu-
cia.*

cazarios: non quidem (quod postea intel-
lectum est) vt ipsos erudiret; sed vt a-
lios, qui erant in via, minùs illi notos, ma-
gisque opis egentes, adiuuaret. Ergo di-
uinæ voluntatis exsequendæ auidus, oc-
casionem transmittendi primo quoque
tempore Malacam captare cœpit, si Lu-
sitanae nauis facultas deesset, Saracena E-
thnicæue vtique vsurus: tantamq; se Dei
fiduciam habere dicebat, vt si nullius na-
uis onerariæ foret copia, & scapha qua-
piam Malacam versus solueret, diuina o-
pe fretus, illa ipsa vtique traiecturus esset.
Adeò certum ac fixum habebat omnino
exsequi quod auctore susceperat Deo.

CAPVT XV.

*A Demonibus cæsus tamen in oratione
pernoctat.*

INTER hæc apud Vicarium, vt osten-
dimus, diuersanti, quiddam in hoc ge-
nere sanè memoria dignum accidit. E-
rant ædes Vicarij templo Apostoli pro-
ximæ, vnde ille, ianua facta, aditum sibi
patefecerat in templum. Et Xauerius ex
consuetudine, vt Vicariū, cui⁹ in cubicu-
lo pariter dormiebat, sopore oppressum
animaduertat; sensim ac sine vllò
strepit-

Crepitu surgebat è lectulo, atq; in ædem
 Apostoli suspenso subrepebat gradu. Nō
 tamen fallebat omnino Vicarium, qui
 subito experrectus, sapius illum surgere
 è lecto persenserat. Verū is, re primò
 dissimulata, demum illi pro amicitia de-
 nunciavit, ne de nocte iret ad templum;
 neu se viæ committeret, quam constaret
 esse Diabolis infestam: occursum ei hor-
 ribiles illorum facies, cū minimè cre-
 deret. Ad hæc arrisit Xauerius, ea sui de-
 terrendi causa dici ratus; & denunciatio-
 ne Vicarij per dissimulationem iocum-
 que elusa, nihilominus nocte intempesta,
 vbi somno illum sopitum senserat, ad sa-
 cram ædem silentio obrepebat. Enimue-
 ro id sempiterni humani generis hostes
 grauitè ferre: Francisci securitatem ip-
 sorum contemptum interpretari. Ergo
 ira odioque furentes, vt illum ab institu-
 to absterreant, nocte concubia ante aram
 Beatæ Virginis supplicanti ex composito
 superueniunt, truci fremitu, clamoribus
 variis, horrendoque cuncta complen-
 tes sono. Mox virum ad minas intre-
 pidum quàm tumultuosissimè adorti, *Constātia*
 verberibus atrocissimè cædunt, factis *in verbe-*
ribus da-
 dictisque odium explentes suum. Ille in-
 ter verbera crepitusq; plagarum magis de *monum.*
constantia, quàm de tergo suo sollicitus,
 Dei.

Dei.

Dei parentem sui certaminis spectatrice
implorare; vanos hostium tumultus
magnitudine animi eludere; orationem
institutam non fortiter solum, sed etiam
constanter urgere. Quocirca molestos il-
los & importunos interpellatores fortis
atque inuicta perseverantia, acerrimum
aduersus infestos demones telum, facile
abegit. Et Franciscus quidem ferendo
spernendoque eorum impetus adeo fre-
git, nunquam ut posthac in eum sustinue-
runt aliquid tale conari. Cæterum propul-
satis hostium incursionibus, domesticorum
irruptiones haudquaquam vitauit. Iuuenis
quidam in cubiculo sacrae ædi iuncto cu-
babat, qui nocturno illo excitatus tumul-
tu, Xauerium, sub Dæmoniorum verbe-
ribus clamitantem, ac B. Mariæ identidem
implorantem auxilium exaudierat. hanc
etiam notauerat vocem, ab illo sapius i-
teratam: Domina opitulare, Domina
mihi non opitulaberis? Igitur is ab se au-
dita Vicario, cæterisque domesticis, non
sine omnium risu (ut fit) commemorat:
res iucundis sermonibus domi celebra-
tur, Francisco insciente. Qui postero die
ex recrudescentibus plagis æger, surgere,
cum cuperet, nequiuit e lecto: triduum-
que fractus ac debilitatus iacuit, morbum
simulans, ut factum occuleret. Visit ia-
centem.

*Ex verbe-
ribus agro-
tat.*

centem Vicarius: rogat an ægrotet. annuit Xaverius; morbi genus sciscitanti alia omnia respondet, deriuans aliò sermonem. Tum Vicarius, qui rem omnem iam rescuisset, per iocum eandem illam imitando vsurpauit vocem, quam Franciscus vapulans vsurpauerat; Domina opitulare, Domina non mihi opitulaberis? Franciscus vbi rem in vulgus editam sensit, erubuit ille quidem; sed æquissimo animo arridens, haud minùs fortis contra hominũ sermones quàm contra Dæmonum plagas fuit. Vt primùm conuuluit, satis gnarus Diabolum plus terroris quàm virium habere, & timidi canis ritu cedentibus instare; resistentibus cedere; alacriùs etiam quàm solebat (victorem diceres) statuit ad certaminis vltro reuertilocum. Igitur Dei, maximè diabolicã vim frænantis, præsidio confisus, eandem ædem; supplicandi causa, de nocte solus frequentare sustinuit: infernasque illas belluas, ad vanos tumultus accommodatas, impunè contemnens, documentum fuit, nihil diabolis esse contemptius atq; infirmius, si eos audeas contemnere. Nãque illi semel egregiè victi, cùm aperta vis minùs successisset, ad dolum versi, eius orandi studium si minùs auertere, at aliqua ex parte morari conabantur. Itaque

*Æquitas
animi in
irrisionib⁹
domestico-
rum.*

*Animus
ad pugna
cum Dæ-
monibus.*

*Oranti
Xaueio
Damonēs
obstrepūt.*

que cū ille, instituto suo, media nocte oraret in templo, in Odium conueniunt, & precationi obstrepentes, quasi Matutinas recitare, & clericorum iuicem canentium choros per ludibrium imitari, vt molesti forent, cui terribiles esse non poterant. Sed quā parum profecerint, illud argumento est, quōd Xaueius, qui cantores essent, quid canerent, nihil admodum attendens, clericos matutinas canentes esse credidit. Postero igitur die percontatur ex Vicario, quānam illi fuerint clerici, qui, ianuis clausis, Matutinas proxima cecinerint nocte. Ille, quos clericos, quas Matutinas diceret, primò miratus, ad vltimum intellexit, non tam clericos, quā clericorum irrisores Diabolos fuisse. Idemque post Francisci obitum rem multis non semel exposuit.

CAPVT XVI.

Energumenum liberat. Ioannem Durum socium adsciscit.

INTER quæ Xaueius, ne Meliaporam ab se incultam relinqueret, suum more adultos quā priuatis, quā publicis sermonibus, pueros Catechismo excolere instituit. Nec diuinæ virtutis exercen-